Ročník XI. — Číslo 20. Kvasilov dne 26. května 1936. Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Lidská srdce.

Lidské srdce — divné zboží!
Divně se též zhodnocuje.
Dobré, to se zdarma podá,
chytré, to se vyměňuje.
Zlé však, to se vždy jen
— prodá.

Václav Krofta.

V. Pelant.

Iniciativa myšlení.

Kdykoliv jsem se zamyslel nad naši menšinou pokaždé se mi naskytovaly asi následující otázky: "Proč nejsme tak vyspělou menšinou, jakou můžeme býti? Co nám chybělo a chybí dosud? Co nám škodí? Co nám prospěje? Na tyto otázky si odpovídáme všichni navzájem. Nejsme vyspělou menšinou, protože nejsme vyspělí, jako jednotlivci. Škodíme sami sobě svou nevědomostí. Pomůžeme sami sobě, budeme li vůbec míti dobrou vůli. Čím a jak si pomoci? Myšlenkou a prací.

Pokusím se v tomto článku stručně naznačiti, co jest zásadní příčinou naší zaostalosti a co nás bezpečně může povznésti. Proto jsem volil nádpis tohoto článku. Iniciativa znamená podnět, povzbuzení, původní myšlenku, a v jistém odstínu také tvořivost duše. V základě všeho co vidíme a užíváme, nachází se myšlenka. Myšlenky jsou původu skutků. Vše, co jsme vytvořili u sebe doma, všechny naše dobré snahy, naše menšinové organisace jsou výsledkem a vyjádřením něčích myšlenek.

Význam myšlenek jest ohromný, a myšlenkami si můžeme učiniti náš soukromý, nebo veřejný život břemenem, ale také můžeme skutečná břemena změniti na polovičku jejich tíže. Záleží na tom, jaké budou naše myšlenky a představy. Přijde ještě na to, jak myšlenky uskutečňovati. O tom by se dalo mnoho psáti, prozatím nám jde o to, jak nabýti správné myšlenky a představy. A ty vlastně nám chybí, protože nám chybí iniciativa myšlenky. Nemyslíme samostatně, a proto naše duševní tvořivost jest málo produktivní. A přece život menšiny musí býti v jistých věcech svérázný, protože si musí menšina všestranně upraviti poměr k nové vlasti. A tu si musí dáti rady sama a pomoci si svou mravní i hospodářskou silou.

My takou soběstatečnost nemáme, ba my jsme se doposud nenaučili ani přejati již myšlenky hotové, ať ze staré, nebo nové vlasti, natož abychom ještě sami tvořivě myslili. Jsme otroci předsudků, pochybných autorit, a mnohé středověké tradice. Nerozeznáváme potřebné od nepotřebného, škodlivé od prospěšného. Vzdělaný, uvědomělý člověk se nejdříve zajímá svým a pak teprve cizím. Mnoho bych ještě mohl podati důkazů naší zaostalosti a nedbalosti, leč účelem tohoto článku jest závažnější důležitost, totiž samostatné a správné myšlení, jelikož na něm mnoho záleží. A kdyby se to podařilo aspoň menší části našich krajanů, byl by to ohromný krok kupředu Jsme takovou menšinou, že si musíme a také můžeme dáti rady ve všem. Jest pořekadlo, že špatný ten vojín, který si netroufá býti generálem. A my jsme si ještě netrumfli v ničem.

Nám je zapotřebí iniciativní myšlenky. Leč jak tuto tvořivou myšlenku vzbuditi? To je věc snadná, jestliže máme trochu ukázněnosti a v duševním podkladu trochu životnosti.

Ohlédněme se jen kolem sebe, vnikněme hluboko a kriticky do čehokoliv, co nás obklopuje, a podrobme rozboru, cokoli si jen vyvolíme, následujícími otázkami: kdo? co? kde? čím? proč? jak? kdy? Ovšem že ten rozbor musí býti věcný, hmatatelný. Zobrazím to příkladem. Vezměme například pojem „naše menšina", a podrobme vše hluboké a všestranní kritice. A zajistě se překonáme, že mnohé není tak, jak povinno býti, a že jsme to doposud nevěděli, protože jsme chodili jako bezmyslní automati v myšlence, že „to se samo sebou rozumí, a že to už tak svět nese". Poznáme pak své nedostatky, pochopíme, co znamená tento „věčný ruch" — odkaz Tyrše. Vzniknou otázky jako: duchovní a hospodářská vyspělost, naše sociální věci, solidarita, a vůbec mnoho jiných věcí se nám vyjasní. Pak zajisté budeme moci vybřednouti ze slepé uličky a najíti směr, kudy naše cesta má vésti.

Má-li tedy z nás něco býti, tož nás všechny čeká ohromná práce. A jest pochopitelně, jaký význam má náš časopis, bez kterého by se nesvedlo nic. Náš tisk je našim zrcadlem, a zdokonalování a vzmahání se našeho tisku bude znamenati také pokrok a obrození naše.

V měsíci květnu připadlo desáté výročí založení „Hlasu Volyně". Kéž to bude měsíc zpytování svého českého svědomí každého z nás. Kéž by už každý náš krajan pochopil svou povinnost vůči svému časopisu, a kéž také by si byl každý z nás vědom odpovědnosti před naší příští generací.

Pišme do svého časopisu, jak kdo umí! V redakci si to upraví. Jde jen o materiál, fakty a události. Jak jsem výše poukázal, je mnoho a mnoho o čem psáti. Podporujme také všemožně vše české. Važme si svého češtství!

—o—

K. Půlpytel.

Tragedie Habeše.

Dokonáno jest — smrt plesá... Italové jsou zpiti „vítězstvím" v Habeši. Víme, jak lehko dobýti vítězství při pomoci moderních zbraní a otravných plynů proti primitivní obraně, snadno je povaliti a ztlouci nic netušící na ulici děcko. A pak se volá do světa o velikém „vítězství".

Habešané, národ, který se k útočné ani k obranné válce nepřipravoval — bránili se útočníkům jako rekové, svou bezpříkladnou odvahou a statečností vrhali se proti tankům a létadlům, chtějíce si zachrániti svou odvěkou samostatnost. Taková ušlechtilá obrana zasluhuje všeobecné úcty.

Habešané, jsouce členem Společnosti Národů, majíce právo a pravdu ve spravedlivou věc obrany své vlasti, pevně věřili do poslední chvíle, že svět ve znamení Spol. Národů je neopustí. že přijde, musí přijíti odněkud pomoc. Sám císař a císařovna přes radio do celého světa obraceli se sprosbou o pomoc — bylo to však volání na poušti... Vlády, které by mohly pomoci, mlčely — a sankce Spol. Národů selhaly...

Dovolím si tvrditi, že ohromná většina prostého lidu dobré vůle sympatisovala s Habeší, a každou oběť přinesla by k uhájení jejich samostatnosti. ale co zmůže tato dobrá vůle, není-li zorganisovaná pomoc od vlád, které zaručovaly samostatnost spolučlena.

Tak mi připadá, jako když lupiči napadnou za bílého dne mimojdoucího na ulici. Maje nůž na hrdle křičí a dovolává se pomoci. Je možné, aby

mu nikdo nepomohl? Jak se to stalo, že lidé uprchli z ulice a klidně hledí z oken na tuto masakru?

Je třeba přiznati si, že lidstvo je opravdu špatné. Je hanbou dvacátého věku, nemůže-li celá řada států úspěšně zakročit proti útočníku.

Kdyby se bylo bojovalo poctivými zbraněmi (ač, můžeme-li vzíti zbraň v tomto smyslu), byli by se Habešané dojista udrželi o vlastní síle, co však zmohou proti letadlům a otravným plynům..? Tu, ovšem, sebe větší hrdinost a obětavost nic nezmůže. Habešské vojsko a zvláště sám hrdinný císař zasluhuje obdivu. Který z dnešních panovníků a vedoucích hlav států, postavil by se v čelo armády, vydávaje vlastní život v nebezpečí? Negus sdílel se svými bojovníky všechny válečné nevýhody. — Dokud Habešané vedli boje v provincii „Tygre" při pomoci taktiky partisanské, dotud byli stále ve výhodě. Jakmile svedli valnou bitvu s útočníkem, neobstáli v dešti kulí a v oblakách otravných plynů. Partisanka do konce, byla by vedla k lepším výsledkům. Je divné, že jim to strategové evropští nedovedli poradit. Nebo i tu hrála úlohu snad zrada? Po dobytí Adis-Abeby z mnohých cizozemců, podšitých jinou národností, vyklubali se Italové, kteří vyhlédnuté oběti odevzdávali katanům. Habeš příliš důvěřovala a to ji vedlo k dnešní tragedii..

Dnes útočník triumfuje nad zdeptaným národem. Habeš je zbrocena krví statečných obránců své vlasti, kteří tam v horách, roklích a rovinách exotické zemi dřímou věčný sen... Co žen a děti zahynulo od zrádných kulí a bomb leteckých, kolik měst a vesnic srovnáno zůstalo se zemí...

Habešané měli mlčky odevzdáni klidně svému osudu. Jejich bezmocně sevřené pěsti a shasínající, slzami zastřené oči v poslední agonii upíraly se k nebetyčným horám své vlasti, s hroznou obžalobou na dnešní lidskou společnost...

Velmi charakteristické je, že 70-ti letý habešský bojovník před očima „vítězů" zastřelil se v Adis-Abebě, než-li by jim odevzdal svou zbraň... To povede k přemýšlení jeho spolurodáků..

Nebude lehko pokořiti poražené! Tisíce životů padlo v obraně samostatnosti, tisíce vyžádá si ještě kolonisační akce. Nejeden vítěz i poražený složí své kosti v této ujařmené zemi... Stojí ta válka za to?

Mnozí posuzují Habeš o barbarství, leč mnohem horších a barbarských činů dopustil se civilisovaný útočník, jako jsou letecké nápady na ambulanse Čer. Kříže, na tiché vísky a pod. Svého času Habešané sťali letce, který musil nouzově přistáti na jejich teritorium. Italové spustili do světa křik... To prý je barbarství! Mě se zdá, že takovému, který vrhá bomby na klidné vesnice, bylo by třeba drěti pásy ze zad a pak teprve sťíti...

Že jsou Habešané méně kulturní, není jejich vinou, a neznamená ještě vštěpiti jim tu kulturu ohněm a mečem... To se mohlo vyříditi smírnou cestou, neboť dobrá, přátelská rada a pomoc, aneb sílá ohně, plynů a železa — to je, panečku, veliký rozdíl...

Kdyby se spočítaly náklady a škody na obou stranách s válkou spojené, snad by ta hornatá a kamenitá země ani nestála za to!

Zde bude jiný plán a jiné účele: Až bude Habeš pokořena, může dáti s bývalými italskými koloniemi kolem 2 milionů vojáků včetně, a panečku, z takovým habešským vojskem, spojí-li se odvaha a statečnost s moderní výzbrojí, možna dobýti celou Afriku a snad i více.. Italové nemusí pak prolévati vlastní krev ve výbojných akcích — udělají to za ně ti ubozí, černí, vždyť z cizího krev neteče... A pak se třeste před takovou silou, vy evropské mocnosti, když jste tomu nedovedli v pravý čas zabránit...

Mussolini dobře věděl, že se odvážil mnoho, že přímo risikoval (počítal na hloupost lidskou a náhodou se nepřepočítal), kdyby však byl narazil na více zdesidovanou akci Spol. Národů, na spolupráci Anglie s Francií, byl by se mu plán brzy ztroskotal.

Dnes se hořce lituje propásnuté chvíle, která by se dala odčinit jen velikými oběťmi, a na ty se nikdo nechce odvážit... Byl čas, kdy společná hrozba byla by účinkovala v zastavení bojů v Habeši, přijde čas, kdy draze se zaplatí za tento omyl.

Tragedie Habeše není ostatně ukončena opona dosud nepadla, a kdo ví, jaké bude rozuzlení...

Zprávy z Volyně.

Za Jaroslavem Vlkem, řídicím učitelem ve Volkově.

V měsíci dubnu t. r. zemřel neočekávaně řídící učitel ve Volkově Jaroslav Vlk. Zákeřná nemoc podryla jeho chatrné zdraví, zemřel v poměrně mladém věku, zanechav truchlící ženušku a tři nezletilé synky. Před smrtí byl dopraven do Lucka, na své rodiště, kde skonal a s úctou pochován. Zesnulý po válce působil v Mstěšíně, a ostatních osm let ve Volkově. Nad jeho hrobem promluvili delegáti Sdružení učitelů čes. škol a Ústředí ČMŠ, věnovav od označených instituci pěkné věnce. V zemřelém Sdružení učitelů ztrácí upřímného kolegu, bývalého člena výboru, který činně pracoval. pokud mu zdraví dovolovalo. Velká česká obec dobrého vychovatele, znalce hudby a zpěvu. Spí klidně, neb

Besídka.

Jiří Rebl.

Rozsevač.

(Věnováno zesnulým českým učitelům na Volyni. — K uctění památky zesnulého kolegi Jaroslava Vlka, řídícího ve Volkově zasílá autor —)

Zahrádkou mladou rozsevač chodil,
rozsívku plnou moudrostí nes,
k rostlině každé hrst plnou hodil,
na mrtvou skálu i tvrdou mez.
Sil moudrost štědře, mysli ji měřil,
sil z celé duše, z krve i z žil;
na žeň se těšil, v úrodu věřil
a pro své mladé chovance žil...
Vdechoval do nich své síly, žití,
plamenným slunkem se pro ně stal
a vláhu lásky z čistého srdce
rostlinkám útlým nelitoval.
Jak rolník pilný pečoval o ně,
jak vojín při nich na stráži bděl,
jak dobrý otec žil jenom pro ně,
rostliny zdárné z nich míti chtěl.
Sílila stébla na duši, těle,
vykvétal na nich moudrostí květ,
a když se květem skvěly již celé,
pěstitel slal je z zahrádky v svět...
Na volné nivě vzrůstaly dále,
nestejnou však že věštily žeň:
na jedněch plody byly již malé,
z jiných květ zaschlý upadal v zem...
Po sadě smuten rozsevač chodil,
zdeptané květy ze země bral,
na pestík hrstku moudrosti hodil,
v kalich zas kvítek rostlině dal...
A mnoho, mnoho zdeptaných květů
zas na svém stéble počalo kvést,
příjemnou vůni dávati světu
a potom hojnou úrodu nést...
I pravil potom rozsevač
„z rozsívky všechno jsem vám již dal,
prací jsem znaven, nemám již síly,
vzrůstejte zdárně sami již dál!
Vzrůstejte, kveťte, užitek neste
pro všechen v světě žijící lid;
mně však jen vděčnost, čest zacho- [vejte
a ve svém středu dopřejte klid"...
A když se těšit počal z své práce,
a jižjiž nastal útěchy čas,
rozsevač zemdlen ve stín se skácel...
ve vůni rostlin dodýchal... zhas...

Arnošt Bohdánek:

Malovaná truhlička.

(Dokončení.)

Josef to však mínil doopravdy. Je to už tak na světě, že člověk ztrácí srdce na někom kdo o něj nestojí a pohrdne tím, co se mu nabízí. Trápil se pro rozpustilou Božku, nejmladší Závorovu. Marné byly matčiny domluvy: „Vem si Mařku! Je usedlejší, rozumná a hospodárná. Těžké srdce ti dělat nebude."

„Já bych rád jen Boženku," namítal věrný milý. Matka se zlobila: „Mařenka nebo Boženka, jsou z jedné rodiny, jenže ta první už je dozrálá a ta druhá teprve zraje. Každý rozumný by zvolil tu první pro šťastné manželství."

Když pak viděla, jak se syn trápí, odhodlala se k opakování námluv sama. Ať se jí vysmějí, že musí shánět synovi nevěstu, však ji dají za pravdu, že není syn jako syn. Její syn může býti všem druhým vzorem. Chtě-

své životní dílo vykonal jsi náležitě, vždy pamatujíce o výchově svěřené ti mládeže, okolí zachová ti stálou vděčnou památku.

Kolega A. K---a.

Něco o Dlouhém Poli.

Dne 3.V. t. r. místním divadelním a zpěvackým kroužkem byl pěkně oslaven polský státní svátek v upomínku věkopomné Konstituce 3. Máje. Byly sehrány kratší český a polský kusy, zazpíváno smíšeným chorem 12 národních písní. V poslední době je tam k pozorování zájem o čilejší život. Pisatel tohoto přeje, aby iniciativní skupina se syny učitelky p. L. Berezovské pokračovala v začatém díle. Vždyť ta snaha pracovati ve prospěch češství osady jest nanejvýš chvalitebná. Čím více bude uvědomělých osad — tím náš celek jen získá, což v současné době jest nutné.

Sigma.

O Malované.

Letos dne 17.V. t. r. v první májovou neděli podle star. data na Malované byl svěcen svátek pouti. Na kolik si pamatuji, ten důležitý den byl jimi ustanoven loni, ale poněvadž celé Polsko okrylo se hlubokým zármutkem v upomínku na smrt tvůrce její samostatnosti prvního Maršálka J. Piłsudského; tedy fakticky ta pouť jen letos byla oficielně s celým programem slavena. Po bohoslužbě u školy a vhodném proslovu celý průvod v čele s o. duchovním kráčel k poblízkému hřbitovu, kde byla odsloužena panychida po zemřelých a zazpíváno místním pěveckým kroužkem několik pobožných písní.

Každý kdo navštíví Malovanou, musí uznati, že za ta leta po válce všude je k pozorování pokrok. Přibývají úhledné domy; nová škola pěkně se vyjímá uprostřed vsi a činí dobrý dojem na každého. Také nezapomněli na hřbitov, na místo věčného odpočinku každého z nás. Pěkně ho uspořádali; je ohrazen drátěným železným plotem, loni zas okrášlili hřbitov okázalým pomníkem. Volyňský básník J. Rebl. tak pěkně upozorňuje na toto posvátné místo.

Ze strany malovanských občanů je to nanejvýš chvalitebné, že nezapomínají o zemřelých a ustanovením pouti prokazují jim náležitou úpomínku a úctu. Zemřelí si toho právem zasluhují. Jak vidět hrobů na hřbitově přibývá. Mnohý a mnohý ze zakladatelů Malované, ve které český živel začal se usazovati před třiceti lety, již tam v temném hrobě odpočívá; zde jejich pozemské pozůstatky zůstaly vráceny živitelce zemi, které oni celý svůj pracovitý a poctivý život věnovali.

Nic důstojnějšího nemůže býti jak si vzpomenouti na zemřelé. Společně s o. duchovním pomodlit se o klidný spánek zemřelých. Nechť tato pouť jest důkazem toho, že vy všichni pamatujete na zemřelé a náležitě ctíte jejich památku. Toť krásný a poučný příklad pro vaši mladou generaci, pro kterou vy rodiče se tak lopotíte a jen si přejete ze srdce, aby ona pokračovala ve vašem snažení k zdokonalení Malované a to je možné jen tenkráte, když mládež bude svědkem vaší práce, a v takovém příkladném ovzduší vychována.

Návštěvník A. K-a.

Dary a věnování.

Seznam sbírek

ve prospěch České matice školské a jejího školství, obdržených od 1. do 31. března 1936.

1. O svatbě sl. M. Kratochvílové a p. J. Červenky v Mírotíně sebráno ve prospěch Matice na podnět p. J. Poláčka zl. 15.50.
2. Odbor Matice v Újezdcích zaslal sbírku podniknutou ve prospěch Matice na podnět b-ří Hovorků a p. J. Procházky o svatbě sl. M. Čapkové v Újezdcích a p. A. Procházky z Hulče v obnose zl. 38.30. V obnose tomto druhého dne bylo sebráno p. V. Kučerou zl. 7.
3. Pan Al. Křivka učitel ve Straklově zaslal ve prospěch Matice z divadla pořádaného o vánočních svátcích zl. 5 (obnos tento došel dne 12. ledna t. r.)
4. U příležitosti návratu pí. M. Horové po těžké operaci z nemocnice v Dubně, přátelská návštěva věnuje ve prospěch Matice zl. 14, v obnose tom věnoval otec pozdravující se p. J. Rejzek zl. 5.
5. Odbor Matice v Malíně věnuje ve prospěch Matice výtěžek z pořádané zábavy v obnose zl. 15.
6. Odbor ČMŠ v Újezdcích zaslal sbírku podniknutou při zábavě na podnět p. p. V. Votavy a V. Šlégra v obnose zl. 10. 5.
7. Varšavští krajané věnují měsíční příspěvek ve prospěch Matice zl. 22. — a podporu pro žáka na učitelském ústavě zl. 20. — úhrnem zl. 42.
8. O svatbě sl. A. Václavíkové v Křivuše a p. J. Pilného z Plosky na podnět p. p. Vl. Nekvapila a J. Nováka sebráno ve prospěch Matice zl. 13.75.
9. Odbor ČMŠ ve Sklíni zaslal sbírku podniknutou při pořádání Masarykovy slavnosti v obnose zl. 6.60.
10. Odbor ČMŠ v Huští-Josefíně věnuje ve prospěch Matice sbírku podniknutou při akademii v obnose zl. 21.35.
11. Pan J. Špaček ze Semidub věnuje ve prospěch Matice sbírku zl. 10.
12. Odbor ČMŠ v Boratíně věnuje sbírku ve prospěch Matice pořádanou při Masarykových oslavách v obnose

---

la by, aby byl šťasten, aby dosáhl té, po níž jeho srdce touží, ač s jeho volbou nesouhlasí.

Ani mu neřekla, kam se strojí a strojila se do konce před zrcadlem do nedělního hávu. Ani na vyšívaný šátek do ruky nezapomněla. Do košíčku, barevnými stébly opleteného, který jí zhotovil Josef ke svátku, složila dvacet vajec a vzala si za záminku své návštěvy jejich výměnu s vejci od slepic Závorových.

„Povídal mi Josef, že máte slepice s chocholkami na hlavě, že dělají parádu celému stavení“, vysvětlovala svou náhlou návštěvu, důkladně si Závorovy dcerky prohlížejíc. „Josef má pravdu, Boženka je z nich nejhezčí, stojí za námahu ucházet se o ní,“ přiznávala si v duchu.

„Chtěl by také doma slepice s chocholky a s nahými krky, jako máte vy,“ vyprávěla s ostýchavým úsměvem a pak už se pustila odhodlaně do vychvalování svého syna. Každou jeho přednost vyzvedla, jak to jen maminky dovedou. „Náš Josef je dobrák, jakých je málo, on by mne nejraději na rukou nosil. Nebe s ním bude mít žena na světě, každé přání jí s očí sečte a vyplní. A ty jeho krásné práce, když má volnou chvilku! Nyní tam zhotovil truhličku se stojánkem! Povídá: Ta je, maminko, pro moji nevěstu. Celou zimu na ní pracoval, stébla vybíral, barvil, nalepoval. V zámku by mohla ta truhlička stát a i tam by do očí padala. Kdo se mu vyrovná v takovém umění? A nikdo ho tomu neučil.“

Závorovy dcery byly dojaty jako Pejšová sama. A hned, že by se přišly na truhličku podívat. S radostí to Pejšová slyšela a nyní také zaútočila přímo na Boženku: „Mohla by být vaše, kdybyste si vyvolila Josefa za ženicha. Povídal, abych vám to vyřídila.“

Božka, do té chvíle vážná, otočila se na patě a se smíchem namítala: „Já se nechci ještě vdávat, mám času dost, napřed musejí sestry.“

„Povídala jsem mu, aby si vzal Mařenku,“ souhlasila s ní matka Pejšová.

„A co on?“ dychtivě se ptala Mařka, nejstarší Závorova, rudnouc ve tváři.

„Chce jen Boženku,“ s povzdechem přiznávala Pejšová, hledíc prosebně na smějící se děvče.

„Já ho nechci, kdežpak! My bychom se k sobě nehodili.“

„Hloupá žábo!“ okřikla ji Mařka a hlas se jí lítostí zachvíval. Bylo jí už ke třicítce a dovedla dobrého člověka ocenit. Nenaskytl se jí. „Jen abys nelitovala, léta ti rychle utekou.“

Matka Pejšová odešla s nepořízenou. Bude mít na dvoře chocholaté slepice i ty s holými krky, ale nebude Josef veselejší, když nechce být u nich selkou Božka Závorova.

Vypočítávala doma domlouvající jí rodině: „Dělá košíčky a truhličky z nimravých stébel, ale prohnat děvče v kole nedovede. Hlasitě zasmát ho také nikdo neslyšel a písně zpívá jen svaté v kostele. Takového muže! Hm!“ Všechny svou bezbožnou řečí rozlobila a otec Závora znovu opakoval: „Naše Božka musí dostat muže, který jí nařeže, pak z ní bude hodná žena.“

Když se o příští neděli Závorovy dcery šly podívat na Josefovu truhli-

zl. 15.
13. Odbor ČMŠ v Malíně zaslal obdržené dary na matiční školství v obnose zl. 8.50.
14. Odbor ČMŠ v Nivě Hubinské zaslal sbírku podniknutou ve prospěch Matice při Masarykově akademii v obnose zl. 19.10.
15. Pan J. Macek, majitel pivovaru v Mizoči, věnuje ve prospěch Matice zl. 50.
16. Odbor ČMŠ v Zálesí zaslal sbírku podniknutou při Masarykově slavnosti v obnose zl. 14.
17. Odbor ČMŠ v Újezdcích zaslal sbírku z Masarykovych oslav v obnose zl. 17.75.
18. Kroužek SČM. v Sedmihranech věnuje ve prospěch Matice zl. 10.
19. Odbor ČMŠ v Moldavě II. zaslal sbírku podniknutou při Masarykovych oslavách v obnose zl. 14.35.
20. Učitel v Novostavcích p. A. Křivka zaslal sbírku z Masarykovych oslav v obnose zl. 10.30.
21. Odbor ČMŠ v Bocánovce zaslal sbírku z Masarykovych oslav zl. 6.
22. Odbor ČMŠ v Kupičově zaslal sbírku z Masarykovych oslav zl. 10.
23. Odbor ČMŠ v Jezírku zaslal sbírku z Masarykovych oslav zl. 6.
24. Odbor ČMŠ v Omelanštině zaslal sbírku z Masarykovych oslav zl. 17.45.
25. O svatbě sl. A. Syrovatkové v Omelanštině a p. J. Málka z Uibárova na podnět učitele T. Naumenky a p. J. Dražila sebráno ve prospěch Matice zl. 34.75.
26 Odbor ČMŠ v Novinech zaslal sbírku z Masarykovych oslav zl. 23.50.
27. Sl. R. Mráčková z Volkova věnuje ve prospěch Matice zl. 10.

Úhrnem obdrženo zl. 458.75.

Všem dárcům jakož i pořadatelům a iniciátorům sbírek srdečně děkuje Správa České matice školské v Polsku.

čku, ještě byla Božka samý žert a smích. Ale když ji spatřila třpytící se ve všech barvách, s překrásnými ornamenty, byla přece dojata uměním Josefovým. A když jí upozornil na písmeno B na víku a ukázal také obsah parádní truhličky, přestala se posmívat a byla zviklána. Počala si říkat, že je přece jen pěkné, má-li někdo tak rád. A když jí Josef zavěsil zlatý řetízek s granátovým křížkem kolem krku a na prst vsunul prstýnek, Božčino nitro se obměkčilo. Rozhodla se zcela, že když Josef, využiv chvilky jejich samoty, uchopil ji do náručí a vzal si hubičku. Připadalo jí, že v ní všechny kosti zachrupaly při jeho objetí a to se jí líbilo. Odpovídalo to jejím představám o ženichovi...

„Já si ho tedy přece vezmu,“ oznamovala večer rodině a všechny se rázem usmířila...

Josef byl šťastným ženichem, jen jeho maminka si v skrytu srdce říkala: „Chytla se na malovanou truhličku a na zlato, Josef je jí vedlejší... Jen aby tě, chlapče zlatý, nešidila...“

Oznámení.

Do Rovna a okolí.

Zápisy do české matiční školy v Rovně konají se denně do 15. června 1936 ve škole v ul. Legjonów 4. Do I. třídy v roku 1936/37 patří děti narozené v roce 1929. Zápis se koná do všech tříd. Vyučování se řídí podle osnov pro státní sedmitřídní školy.

Správa školy.

Sokolský věstník.

Týden před závody v Kvasilově.

Přípravy pro závody jsou v plném proudu. Přihlásily se, mimo Volkova, všechny sokolské jednoty, takže závod bude přehlídkou zdatnosti celého volyňského sokolstva.

Z pozorování nácviku v jednotách lze souditi, že boje tentokráte budou zvláště tuhé, neboť úroveň družstev je přibližně stejná — favoritů není. Tím získávají závody na zajímavosti i u diváků, kteří nejsou zasvěceni do tajů tělocviku. Nenechte si ujít příležitost shlédnouti naše sokolky a sokoly v napínavém boji o prvenství a přijeďte na závody do Kvasilova. Vlakové spojení celé Volyně s Kvasilovem (i na závody, které začnou ráno a potrvají celý den, i na akademii večer v 1/29. hod.) je velmi výhodné, takže cesta do Kvasilova nebude dělat žádné starosti.

—o—

Kronika.

Návštěva plk. Becka v Bělehradě.

Ve středu 27. t. m. přijede do Bělehradu k dvoudennímu pobytu zahraniční ministr, plukovník Beck, jehož bude doprovazet skupina 12 novinařů, kteří přijedou o dva dny dříve a po odjezdu ministra Becka podniknou cestu Jugoslavií.

Ministr Beck přijíždí do Jugoslavie, aby oplatil návštěvu z roku 1931, kterou učinil ve Varšavě nyní již mrtvý jugoslavský zahraniční ministr Marinkovič.

Polský zahraniční obchod v dubnu 1936.

Dubnový vývoz z Polska a svobodného města Gdanska do áhl 1,000.650 tun v hodnotě 86,519.000 zlotých; dovoz za týž měsíc činil 207.039 tun v hodnotě 83,515.000 zlotých. Bilance zahraničního obchodu za měsíc duben vykazuje tudíž aktivní zůstatek 3,004 000 zlotých. Proti měsíci březnu hodnota vývozu stoupla o 3,261 000 zlotých a hodnota dovozu o 3 259.000 zlotých. Loňský dubnový obrat v polském zahraničním obchodu byl podstatně nižší než letos; vývoz činil tehdy 73,7 milionu dovoz pak 73,9 milionu zlotých.

V Bukurešti se konají velké přípravy k uvítání hlav států Malé dohody.

Podle zpráv dopisovatelů konají se již v rumunském min. vnitra a ve dvorním úřadě velke přípravy k uvítání jugoslávského vladaře vévody Pavla a presidenta republiky Československé, dr. Beneše, kteří dne 6., 7. a 8. června budou hosty rumunského krále Karola a zúčastní se oslavy šestého výročí jeho návratu do vlasti. V politických kruzích Malé dohody přičítá se jejich schůzce význam mimořádně velký.

Blum nemůže stále získat zahraničního ministra pro svou vládu.

Po poradách radikální strany a jejím definitivním souhlasu vstoupiti do vlády lidové fronty jsou nyní vysvětleny politické posice všech levicových stran. Socialistické strany vytyčí přesně program a směrnice příští vládní činnosti na mimořádném svém sjezdu, který se sejde v Paříži dne 30. května.

Teprve kolem svatodušních svátků přijde v úvahu roztřídění příštích křesel. Dosud nejsou skončeny porady o tom, kdo bude příštím ministrem zahraničních věcí. Herriot odmítl, jak se zdá definitivně, a chce kandidovati na předsednictví sněmovny.

Podle zpráv z okolí Blumova se zdá jisto, že Léon Blum se zúčastní osobně po boku příštího zahraničního ministra alespoň počátku mimořádného zasedání Rady Společnosti národů v Ženevě v polovině června, aby tam vytyčil hlavní zásady francouzské zahraniční politiky.

Nová sněmovna se sejde k první schůzi 1. června na svatodušní pondělí, avšak schůze bude jenom formální. Po řeči starešinové zvolí sněmovna komisi pro ověření poslaneckých mandátů. Nová sněmovna bude míti právo rozhodovati teprve, až tato komise schválí zvolení alespoň poloviny poslanců, což se stane patrně do 4. června. Toho dne pravděpodobně podá Sarrautův kabinet demisi a president republiky pověří Léona Bluma sestavením nové vlády.

Situace v Habeši.

Podle zpráv zahr. korespondentů severovýchod a jih Habeše je ještě dosud v rukou Habešanů. Kromě toho na severu ještě dosud vzdoruje nepříteli pevnost Magdala, kde vrchním velitelem je ras Makonem. Ačkoliv dne 5. května dal prohlásiti Mussolini, že Italie zabírá celou Habeš, ale vojenskou mocí nebyla Magdala dosud vyzvána, aby se vzdala Italům. Cesty pozemní a zejména cesty vzdušné jsou směrem k francouzskému Somalsku méně střeženy, než cesty jinými směry, proto spojení s pohraničními místy a také s přístavem Džibuti jest možné.

Oč jde? Magdala byla po vyzvání

habešské vlády cizími firmami pod dozorem odborníků vyzbrojena co nejdokonaleji. Zejména elektrickými pomůckami, novými vynálezy osvětlovacími, radiovými spojkami, zápalnými zařízeními dalekých podkopů atd. Byla všemožně zásobena na dlouhou dobu, byly tam umístěny válečné trofeje (děla, létadla, kulomety a j.). Při důkladně organisované špionáži Italové to zajisté vědí, ač ne důkladně, ne do podrobností a ne ve všech úsecích pevnosti. Účel a význam pevností Magdaly docela upadly. Italové ji ignorovali, výpočty a předpoklady Habešanů a jejich vojenských rádců zklamaly. Dnes celá obrovská pevnost Magdala leží ladem, Italové mají důležitější starosti, než obírati se kdysi tak obávanou skalní tvrzí a dobře vědí, že jim odtud už nebezpečí nehrozí.

Poměr severských států k Společnosti národů.

Kongres severské interparlamentární unie, jehož se zúčastní na 60 zástupců z Dánska, Finska, Islandu, Norska a Švédska, bude trvati asi dva dny. 22.V. se na kongresu jednalo o stanovisku severských států ke Společnosti národů. Dánský ministr zahraničí Munch prohlásil, že ve Společnosti národů bude možno zjednati lepší základnu pro rozhodčí řízení, že však nutným předpokladem tohoto vývoje Společnosti národů bude rozsáhlé omezení zbrojení. Zbrojením zabývá se také bývalý norský ministr Mowinkel. Když probral stav zbrojení v různých státech, pravil, že severské státy musí uvažovati, jak by se zachovaly v případě války, zůstaly-li by naprosto neutrální nebo připojily-li by se k sankčním opatřením proti útočníkovi.

Ženská hlídka.

Otec kamarád.

Že najdeme dnes mnoho maminek, řešících svůj vztah k dětem víc způsobem kamarádským nežli autoritativním, zdá se téměř samozřejmým, ale že i mezi otci jsou už tatíkové kamarádi, to nás naplňuje obzvláštním potěšením.

Bývaly totiž doby, a nejsou tak dávné, kdy znervosnělá maminka, utrápená stálým zlobením dětí, slibovala: „Počkejte, až přijde tatínek, ten vám dá!" Po téhle výhružce obyčejně alespoň na chvíli ten rozdováděný nárůdek zmlknul. Vida! Tatínek coby strašák! A bylo to takové a ještě tu a tam je. Otec žije pak v představách dětí přísný, málomluvný, takový, s nímž nejsou žerty! A ve škole zas: „Počkej tohle povím otci." „Otec ať ti podepíše trest." Tu zase otec co rameno spravedlnosti a současně něco blízkého bohu msty.

Najde-li se mezi otci takový, který krásně, přirozeně a bez pózy vám poví, že jeho synek musí míti v něm za všech okolností oporu, sice jinak by byl jako tonoucí, nemající se čeho zachytiti, tu byste radostí na touto lidskou filosofií málem zapomněli oči na tomto nádherném tátovi.

Svítá tedy: i otcové se nebojí být především lidmi a chápou, že vlídné slůvko, vzájemná důvěra a oboupolné pochopení jsou lepšími vychovávacími prostředky nežli tvrdé slovo, vyhrůžka anebo rána. Moudrý a jemný otec ochotně sestoupí s piedestalu živitele rodiny a rád se skamarádí se svými dětmi.

Má-li jen jedno, a ještě k tomu vyrůstající bez maminky, to teprve ví, čím by měl tomuhle mláděti být: otcem a matkou dohromady!

Chce-li býti otec správný kamarád, musí býti ovšem sám dobrý a ušlechtilý člověk, aby synek mohl se učit od něho i příkladem, ale zdá se mi, že kdo nemá těchto vlastností, ten se ani ke kamarádství s dítětem nedopracuje, neboť falešně sama sebe přeceňuje a mívá až slabošský strach o svoji autoritu.

Bojí se, aby ho dítě neprohlédlo, musí ledacos před ním přece zalhávat!

Dítě mající vědomí, že k tátovi se smí se vším (hlavně dorůstající synek nebo dcerka!), že nebude už předem hubováno, že mu nebude vyhrožováno, ale že otec poradí a pomůže, je šťastné dítě.

Mnohdy si to plně ani neuvědomuje, pokud chodí ještě do školy, ačkoliv to vyciťuje: zato po letech bude na svého drahého tátu pyšné a bude na něho velmi rádo vzpomínat. Otec mu zůstane i nadále nejlepším přítelem a rádcem.

M. Slabyhoudová, „Zlín",

Veselý koutek.

Kosa na kámen.

Do tramvaje si sedla rozkošná mladá dáma s ohnivě rudými vlasy. Vedle sedící mladík, chtěje navázati známost: „Raději si kousek odsednu, slečno, abych se nepřipálil."

128.

3\. Vždy dobrým Čechem, Slovanem
po všechny časy zůstanem!
Svou řeč si děti udržte i statky
a láskou ať Vás kojí české matky!
[: Mějme se rádi... :] Refr.

— Opona —

KONEC.

125.

Vomáčka: Půjdeme s tím tuhle stranou. (Zanesou bečku za kulisu, naráží prázdnou neb plnou — dle libosti — z láhví naplní sklenice a roznáší).

Kazbunda: Jen kdyby se mladí již vrátili (Rozhlíží se). Nu, slává, již se vrací.

Bedrník (volá): Nu pojďte již, čekáme vás s netrpělivostí.

Výstup 6.

Jeník, Liduška, Františ, Mařenka, Žofa.

Jeník: Jak vidím, dobře jste se tu zaopatřili.

Hron. (podává jim s Bedrníkem pivo): První přípitek patří Vám..: (ťuknou si s rodiči, Hroníčkem a Kazbundou, jiní v zadu podnáší sklenice). Na zdraví a rozkvět naší vesničky!

Jeník: Abychom tu v míru a lásce šťastně žili... (Pijí).

Mařenka (k Františkovi): Nu, pane Františku, líbí se Vám naše vesnička?

Františ: Opravdu, jsem mile překvapen a přál bych si tu žíti...

Jeník: Ty ani nevíš Mařenko, o čem jsme se s Františkem umluvili. Zůstane zde, a po návštěvě své tety ve Volkově, založíme si tady společnou kovářsko - zámečnickou dil-

„Nemějte stachu, pane, zelené dřevo nehoří.“

Hospodářský zpravodaj.

Nadmutí hovězího dobytka.

Potrava, kterou hovězí dobytče jenom zhruba kouše, přichází nejprve do největšího ze žaludků, do t. zv. báchoru. Zde vytvářejí se již za normálních poměrů plyny, které pak odcházejí se žvánkem při přežvykovaní, nebo říháním. Nažere-li se však dobytče potravy, která velmi rychle kvasí, nebo onemocní-li žaludky a jejich pohyby ochabnou, nebo se i úplně zastaví, tu nastává silné hromadění plynů v báchoru a dobytče se nadouvá. V prvém případě to bývá nadouvání rychlé, ba často velmi rychlé, v druhém pak pozvolné.

Rychlé kvašení a vyvinování plynů ve větším množství působí hlavně zelený jetel (a to jetel červený), vojtěška, zelený hrách, vika, pohanka. Nejnebezpečnější jest však jetel mladý, porosený, a nastalo-li pak brzy po nakrmení ještě napojení dobytčete, tu nadmutí nastává velmi rychle. Také zavadlá a zapařená zelená píce, nebo silně kvasící krmiva jako mláto, výpalky, dále zkažená již krmiva na př. nahnilé brambory, řepa způsobují nadmutí.

Začne-li se tedy dobytče rychle nadouvati, má si hospodář počínati takto: Postaví dobytče tak, aby stálo předníma nohama výše, než-li zadníma. Pomocník vytáhne dobytčeti jazyk a při tom jiný pomocník oběma pěstmi tlačí a stírá na levé straně břicha místo, kde pozorovati největší nadmutí. Jest dobře jazykem dobytčete pohybovati dopředu a dozadu. (Aby jazyk nevyklouzl z ruky, tedy se uchopí do kusu plátna.) Tím snažíme se vyvolati říhání a uvolnění žaludku od plynů. Abychom docílili vyššího postavení dobytčete v předu nežli vzadu, postavíme je tedy, není-li na blízku žádného pahrbku, buď na hnůj předníma nohama, nebo na násyp, nebo položíme vysazené dveře na kameny, aby tvořily nakloněnou rovinu a na tu postavíme dobytče. Při tom můžeme je polévati studenou vodou. Máme-li při ruce jícní rouru, tedy ji zavedeme a stojí-li dobytče předkem dostatečně vysoko, tu začnou nám rourou plyny odcházeti. Kdyby dobytče stálo na rovné ploše, pak by konec jícní roury přišel do obsahu bachoru a plyny by neodcházely.

Přestanou-li pak najednou plyny unikati, tedy protáhneme rouru rákosovou hůlk u, neboť se roura ucpala částkami potravy. Při zavádění jícní roury jest vždy toho třeba dbáti, aby dobytče mělo řádně otevřenou hubu a nemohlo pak stoličkami jícní rouru rozkousati.

Povolilo-li po zavedení jícní roury poněkud nadmutí, tedy můžeme zadati některé prostředky léčebné, aby bylo v žaludku zamezeno přílišné kvašení. Z domácích prostředků jest to vápenná voda (nebudiž zaměňována s vápenným mlékem, neboť toto leptá s iznice. Vápenná voda povstane, když hašené vápno se usadí na spodu na spodu nádoby a na povrchu nad touto usazeninou jest průzračná, čistá tekutina). Též obyčejná kořalka smíchaná s pálenou magnesií dobře působí, nebo salmiak asi 20 gr smícháno s 2 l studené vody. Dále jest dobře dáti dobytčeti do huby povříslo uzlem dovnitř a zavázati za rohy, aby takto bylo vyvoláno říhání. Také pomazání povřísla kolomazí bývá prováděno, což má za úkol přivésti dobytče ku žvýkání, nebo po případě ku zvracení a takto odvedení plynů z báchoru.

(Pokračování.)

Různé zprávy.

Nejvzácnější živočich na světě.

Anglický kapitán H. C. Brocklehurst podnikl cestu, dlouhou asi 45.000 km, aby ulovil medvěda „panda“, který je nyní jedním z nejvzácnějších zvířat. Panda žije pouze v zapadlém koutě Číny, mezi řekami Mekong, Salveen a Maouaddy, v tak zv. „ztraceném trojúhelníku“, ve výši 3—5 000 m. Je to medvěd mnohem větší než ostatní druhy, žijící v různých zemích, má bílou kůži s červenými skvrnami. Existuje sice na světě ještě několik druhů zvířat, která jsou velmi vzácná — na př. okapi, bongo a j., ale ty je možno snadněji uloviti, než tohoto obyvatele zapadlého a nepřístupného kouta mezi Čínou a Tibetem.

Pivní vodovod.

V Kodani, hlavním městě Dánska, může si každý natočiti pivo ve svém pokoji. V některých hotelích je každému přístupno ve svém pokoji natočiti

nu ve větším rozsahu...

Bedrník: Já myslel, že to bude má první myšlenka.

Kazbunda: To vás teda sami předstihli.

Jeník: Tedy i vy jste o tom přemýšleli?

Hron.: Měli jste společnou myšlenku a to je dobré znamení. Zůstává než přáti Vám k tomu podniku všeho zdaru.

Kazbunda: A aby se Vám zde opravdu líbilo, pane Klásku, o to se postaráme všichni, a myslím že i tamhle Mařenka, pravda?

Mařenka: Nu snad — uvidíme...

Žofa: Tak, ty si tu pěkně zůstaneš, a já abych jela sama nazpět do Kijeva?

Dubinová: To bychom Vás tak samotnou ani nepustili.

Bedr-ová: Jen zůstaňte tady s námi, milá Žofinko...

Jeník: To bude tak. Žofa tu zůstane z Frantíkem a maminka z ostatními přijede sem na Volyň.

Frantík: Také si to myslím. Co by tam beze mně dělala. Ostatně teta nám poradí a pomůže.

Kazbunda: Jak je to krásné, když tak mladí lidé dovedou tak rozumně o svém životě rozhodovat.

Hron.: A při tom ukazují zdravé svoje jádro — to je to... Kéž by všichni mladí lidé, kamkoli by na cestách života zavítali, zachovali si vždy zdravé jádro a dobrou pověst českého vystěhovalce. To má u každého národa dobrý zvuk a našinci to prokazuje čest. Jen více lásky a sdružení po všech českých osadách a dobrá bude naše věc.

(Sborový zpěv).

1. Mějme se rádi, krajané
lepší nám jitro nastane
až Svornost, Láska sdruží naše vísky
a bratr bratru bude milý, blízký...
[: Mějme se rádi sestry a bratří
jak na náš slavný český rod patří. :]

Refr. V té naši české dědině
v tom koutečku tak tichém, milém,
všichni jak v jedné rodině
pospolu žíti budem...
A nebude tu vzdorů, svárů, kvas
vše uléčí ten Boží Čas...

2. Rozkvete naše vesnička
v úsměvu bude celičká...
Nám vzejde velké Ráno, štěstí, krása,
až pravá láska k bližním nás opásá...
[: Mějme se rádi... :] Refr.

si pivo podle libosti jako ve vodovodu.

Kardinálské kolegium podle národnosti.

Nynější kardinálské kolegium čítá 69 členů, z nichž třicetsedm je Italů a třicetdva cizinců. Poslední skupina je zastoupena podle národnosti takto: 8 Francouzů, 4 Španělové, 4 Američani, 3 Němci, 2 Poláci, 2 Čechoslováci, 1 Portugalec, 1 Irčan, 1 Maďar, 1 Kanaďan, 1 Belgičan, 1 Orientalec, 1 Australec.

Práva černochů v jižní Africe.

Sněmovna dominia jihoafrického většinou 169 hlasů proti 11 přijala v třetím čtení návrh zákona o zastupitelství domorodců. Podle tohoto zákona černoši Jižní Afriky obdrží právo volit t. zv. volitele, kteří do sněmovny zvolí 3 Evropany, t. j. bělochy, jako zástupce černého plemene.

Jak roste Zlín.

Podle bilance k 1. květnu 1936 sestavené dosáhl stav zaměstnanců Baťových závodů rekordní číslici 25.510 v samém Zlíně, proti loňsku se zvýšil téměř o 3000 čili o 12 proc.. Je to dosud největší přírůstek v dějinách závodů. Při tom stoupla také denní výroba obuvi na 170.000 párů a obyvatelů přibylo přes tisíc. Velký Zlín má nyní 40 76[illegible] duší, při čemž je dnešní počet domů již 2903 proti loňským 2 76. Úspory Baťových zaměstnanců, uložené v závodech, dosáhly 165 milionů Kč. (proti loňsku vzrůst o 12 milionů), u peněžních ústavů ve Zlíně vzrostly vklady z 89 mil. v roce loňském na 108 mil. Kč. k 1. květnu r. 1936.

Jakými úskoky pracuje žluté nebezpečí.

Zajímavý příklad japonských metod obchodního pronikání vypravuje římská T. V anglickém Macclesfieldu jsou proslulé továrny na hedvábí, jejichž výrobky byly donedávna pokládány za nenapodobitelné. A přece je konečně někde se zdarem napodobili: v Japonsku. A toto japonské zboží, podvodně vyrobené pomocí průmyslové špionáže, bylo zavedeno do států britské říše za ceny úžasně levné a nota bene se lživou značkou „Made in Macclesfield“. Když chtěly britské úřady zakročit proti tomuto trestnému zneužití chráněné tovární značky, dozvěděly se, že Japonci zatím obětavě překřtili jedno své město na — Macclesfield!

CENY OBILÍ.

Záznam 25.V. soukromého obchodu— zač kupuje.

Žito	zl. 2.00	za 1 pud (16.38 kg)	
Pšenice	„ 3.45	„	
Ječmen	„ 1.95	„	
Oves	„ 1.95	„	
Hrečka	„ .—	„	
Proso	„ .—	„	
Řepák	„ 6.50	„	
Hrách	„ .—	„	
Fasole	„ 3.—	„	
Mák	„ 9.00		
Jetel	„130—160.00	za 100 kg.	

Adresa redakce a administrace: Kwasilów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 5 zl. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/16 zadních stránek 6 zl. za jednicu. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.